

KLİNİK ECZACILIK 2 DERS NOTU

II.DÖNEM TAMAMI

(2011-2012)

ÖZGÜN FOTOKOPİ

TEL : (0216) 450 13 58

Hipertansiyon

Kadir YALÇIN
Marmara Üniversitesi
Eczacılık Fakültesi
14/02/2012

*Başlı geryan birine hemen aspirin verilmez; belkide hastanın tansiyonu vardır. Hipertansiyonda mortalite oranı çok yüksektir. Böbrek ve gözlere tehlikesi vardır.

* Tansiyon neşeyi tutarsa orqyla ilgili sorunlar ortaya çıkabilir.

* 140 mmHg (sistolik) 1' kasılma), 90 mmHg (diastolik) (gevşeme) sınırlarının üzerindeyse mutlaka tedavi edilmelidir.

Hipertansiyon

* Kalp ve dolaşım sisteminde en çok karşılaşılan problemlerden biridir.

**
* Sistolik kan basıncının > 140 mmHg, diastolik kan basıncının > 90 mmHg olmasıdır.

* Hasta şeker hastasıysa yani risk grubunda ise sistolik basıncı 140 mmHg' den aşağıya (135-130 mmHg) çekmek gerekir.

Esansiyel Hipertansiyon Nedir?

* Kan basıncını düzenleyen mekanizmaları etkileyen etkenleri zaman saptanamaz.

* %90 oranında görülen bu hipertansiyon türüne esansiyel hipertansiyon denir.

Hipertansiyonun Komplikasyonları

↓ İnme (Stroke)

* Serebral damarların tıkanması sonucu aniden meydana gelen ve vücudu ağır şekilde etkileyen patolojik bir durumdur.

* Hipertansiyondan kaynaklanan ölümlerin %10' unda sorumludur. Hipertansif hastalarda normotansiflerden 5 kat daha sık gözlenir.

2- Kongestif Kalp Yetmezliği

* Sol ventrikülün iş yükünde artış nedeniyle meydana gelir.

3- Kalp Krizi (Myokard İnfarktiyonu)

* Kalbi besleyen koroner damarların tıkanması sonucu aniden meydana gelen patolojik bir durumdur.

* Hipertansiyondan kaynaklanan ölümlerin en yüksek oranlı nedenidir.

4- Böbrek Yetmezliği

* Uzun süreden beri hipertansiyon hastası olanlarda meydana gelebilir.

* Hipertansiyondan kaynaklanan ölümlerin %10'undan sorumludur.

Hipertansiyon Belirtileri

* Çoğu zaman belirtisiz seyreder.

* Direkt tansiyon ölçümüyle saptanır.

* Baş ağrısı, burun kanaması, baş hastalıklar görülebilir.

* Uzun süre hipertansiyonla yaşayan hastalarda tedavi sonunda kan basıncı normalde indiğinde, bitkinlik ve baş dönmesi meydana gelebilir.

* Bu nedende hasta antihipertansif tedaviye devam etmek istemeyebilir.

NOF = Vücudu yüksek tansiyona almış biri antihipertansif Uzun Süre!
alınca başı döner, huzursuz olabilir fakat bu durum 10-14 gün sürer.

Şikayetleri devam ederse doktoruna başvurmalıdır.

Hipertansiyon İçin Hazırlayıcı Faktörler

1- Aile Öyküsü = Benzer genetik özellikler ve benzer yaşamsal özelliklerden dolayı ailede hipertansiyon öyküsü olanlarda hipertansiyon görülme riski %60 kadardır.

- Genetiğin etkili olmasında çevresel faktörlerle etkilidir.

1- Irk = Siyah ırkta beyaz ırka göre daha sık görülür. Siyah ırkta hipertansiyon nedeniyle mortalite beyaz ırktan 5 kat daha fazladır.

3- Cinsiyet = Hipertansiyon nedeniyle ölüm oranı erkeklerde kadınlardankinin 2 katı kadardır.

4- Yaş = Gençler > yaşlılar

* 60-80 yaşındakilerde kansilohistoliginde hipertansiyon nedeniyle ölüm oranı:

- 30-39 yaşta 5 kat

- 50-59 yaşta 2 kat daha fazladır.

5- Şişmanlık (Obezite)

6- Aşırı kahve, çay tüketimi = Adrenalin ve noradrenalin düzeylerini artırarak, kan basıncında %10 oranında artışa neden olur.

7- Sigara

Hipertansiyon Tedavisinin Amacı

* Diyastolik kan basıncını 90 mmHg'ye indirmektir.

* En az miktardaki ilaçla yan etkiler minimuma indirilip, kan basıncı kontrol altına alınır.

* Yapılan bir araştırmada;

- Tansiyonun 150/100 mmHg civarında seyretmesi yaşam süresini normalden 16,5 yıl kadar kısalttığı bulunmuştur.

- Tansiyon 140/95 mmHg ise yaşam süresi normalden 9 yıl kadar kısaldı.

Hipertansiyon Hangi Düzeyde Tedavi Edilmelidir?

Hangi ilaçlarla tedaviye başlanmalıdır?

* Diyastolik tansiyon 90 mmHg'den yüksek ise farmakolojik olmayan metotlarla veya Tiyazid (50 mg hidrokloro tiyazid b.i.d) ile tedaviye başlanır.

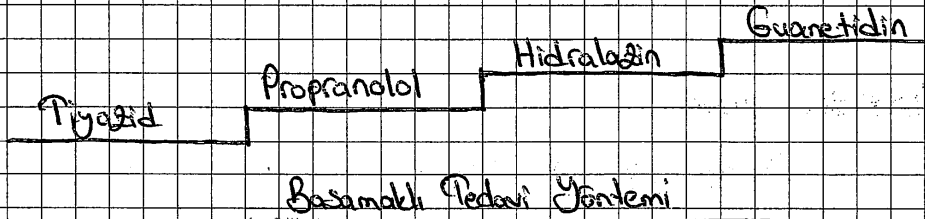
Farmakolojik Olmayan Metaller

- * Diyetle tuz kısıtlanması
- * kilo verilmesi
- * Stresle başa çıkma teknikleri

Antihipertansif Maddeler

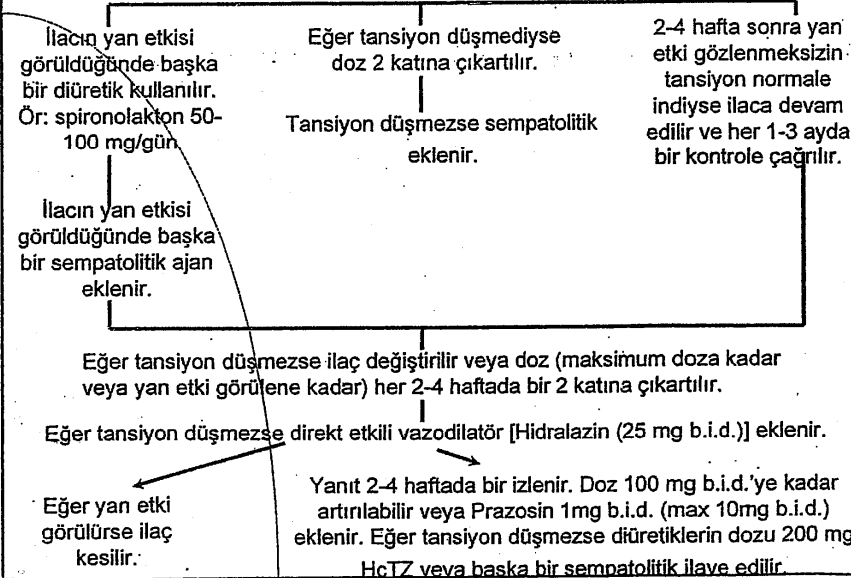
- * Diüretikler (Tiazidler, spironolakton)
- * β -blokerler
- * Reserpin
- * ACE inhibitörleri
- * Metildopa (Gebelikte ilk tercih)
- * Hidralazin
- * Kalsiyum kanal blokerleri
- * Guanetidine
- * Antihipertansif II blokerleri

Mevcut ilaçlardan Ne tür bir kombinasyon yapılır?

ANTIHIPERTANSİF İLAÇLARLA BASAMAKLI TEDAVİ ÖRNEĞİ:

Tedaviye diüretiklerle başlanır. Hidroklorotiyazid → 50 mg/gün

* Kombine tedavide farklı etki mekanizmasına sahip ilaçları birlikte vermeliyiz. Çünkü %90 tansiyonun nedeni belli değildir. Aynı zamanda kombinasyondaki ilaçların dozları azaltılarak yan etkileri azaltılmış olur.

* Diğer kombinasyon? En az yan etkili, hasta için kontrendike olmayan ilaçlar seçilmelidir. Fakat seçimde hastanın diğer kullandığı ilaçlar ve hastalıkları dikkate alınmalıdır.

* Şeker hastası diüretiklerle başlanmaz. Çünkü diüretikler hi-

per glisemi yapar. Başlangıçta hangi ilaçla başlanacağı hastanın durumuna bağlıdır. * Diüretiklerle başla, üzeri ne β -bloker koy. yani kombine ver. Elimizde ilaç yoksa aynı gruptan 2 ilaç verebiliriz. (2 diüretik, 2 β -bloker). Normal şartlarda aynı grupta ilaçlar verilmez. Hangi ilaçla tedaviye başlanacağı hastaya göre seçilir, herkes için sabit bir başlangıç ilacı yoktur.

FARKLI HASTA DURUMLARINA GÖRE İLK

BASAMAK İİ AC SEÇİMİ

DURUM	Düretikler	Beta Blokörler	ACE-i	Ca Ant.	Alfa blokörler
<i>Ek risk faktörleri</i>					
Dislipidemi	!	!	+	+	++
Hipertansiyon	-	+	+	+	+
Sigara	+	+	+	+	++
Diyabet	!	!	++	+	+
İnsülin direnci	!	!	+	+	+
<i>Son organ hasarı</i>					
Anjine pektoris	+	++	+	++	+
Post-Mİ	!	++	++	!	?
Kalp yetmezliği	!	-	++	!	!
Peri. arter hast.	+	-	+	++	++
Sol ven. hipertrofisi	!	!	++	+	+
<i>Ek hastalıklar</i>					
KOAH	+	-	+	+	+
<i>Hasta özellikleri</i>					
İleri yaş	+	!	+	+	!
Gebelik	!	!	-	!	?

! : Dikkat + : Evet - : Hayır ? : Bilinmiyor